

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

(Lovforslag nr. L 22. Fremsat 10/10 80. Første behandling 31/10 80. Betænkning 14/5 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ernst Schmidt (FP):

Det forslag, som nu er til anden behandling, har haft en trang og mærkelig gang gennem dette ting. Det startede allerede i 1845, da man talte om, at man burde overveje, om ikke man skulle lave en tvangsjordfordeling i forbindelse med ekspropriation. Der har i folketinget været fremsat forslag flere gange, men det er ikke kommet til en betænkning, idet medlemmerne har været betænkelige.

Så sker der et – hvad skal man sige? – hændeligt uheld på dette område. Der var ikke mange til stede i udvalget, da der blev indkaldt til et samråd med 5 minutters varsel. Der fremkom forskellige oplysninger under dette samråd, som kun få hørte, og bl.a. på den baggrund finder jeg det rimeligt, at lovforslaget går til fornyet udvalgsbehandling.

Jeg kan sige så meget, at i et af de svar, vi har fået på vore spørgsmål – det er svar på spørgsmål 10 i bilaget til betænkningen – siges det tydeligt: »Lovforslaget vil ikke kun-

ne løse disse problemer« – og det er i forbindelse med, hvad der vil ske på området – »men vil i de konkrete tilfælde kunne medvirke til at gennemtvinge jordfordeling, som giver mere hensigtsmæssig arrondering, end man ville have opnået ved en frivillig jordfordeling...«

Jeg tror ikke, udvalgets medlemmer har været tilstrækkeligt opmærksomme på, hvad det er for et våben, man pludselig giver nogle mennesker, som kan finde ud af, hvad der er mest hensigtsmæssigt over for de landmænd, som måtte blive berørt, og jeg stiller mig meget tvivlende over for, om ministeren også mener, at dette er nødvendigt for at få gennemført en lovgivning på vejområdet. Jeg vil derfor anmode om, at forslaget går tilbage til udvalget.

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Hr. Ernst Schmidt gjorde en bemærkning om, at det foreliggende lovforslag havde haft en trang og mærkelig gang gennem tinget. Den bemærkning skal ikke give anledning til udtalelser fra min side.

Når det er sagt, skal jeg samtidig føje til, at det initiativ, der ligger til grund for det foreliggende lovforslag, føler jeg heller ikke selv at jeg skal have æren for. For at denne udtalelse ikke skal give anledning til misforståelser, vil jeg dog gerne samtidig tilkendegive, at jeg finder, at der ligger noget virkelig meget fornuftigt til grund for lovforslaget.

Når jeg her finder anledning til at tilkendegive, at jeg ikke skal have æren for initiativet, er det bl.a. med baggrund i, at de, der har været mest optaget af at få denne lov ført gennem tinget, er landbruget. Jeg synes, jeg skylder landbruget at give den oplysning. Dog må jeg selvfølgelig samtidig anføre, at jeg er bekendt med, at dette ønske ikke deles af tolvmandsforeningerne, og det er vel forklaringen på, at det konservative folkeparti ifølge betænkningen ikke kan medvirke ved lovforslagets vedtagelse ved tredje behandling.

Derimod har man fra landboforeningernes og husmandsforeningernes side gennem årene meget stærkt understreget nødvendigheden af at få en lovgivning i nøje overensstemmelse med det fremsatte forslag.

[Ministeren for offentlige arbejder]

På den baggrund kan man så i høj grad undre sig over – det er utvivlsomt også tilfældet ude omkring i landbruget – at partiet venstre er gået sammen med de konservative og sammen med de konservative forfægter tolvmandsforeningernes interesser og synspunkter og ifølge betænkningen handler direkte i strid med de ønsker, der op gennem årene er blevet fremført fra landboforeningernes og husmandsforeningernes side.

Jeg synes også, jeg skylder hr. Niels Anker Kofoed, som jeg i øvrigt i flere relationer sætter stor pris på, at oplyse, at der er vel ingen, der mere end hr. Niels Anker Kofoed i sin egenskab af landbrugsminister har været optaget af at få gennemført en lovgivning svarende til det forslag, der her er fremsat.

Jeg mener også, at fru Nathalie Lind ved en tidligere lejlighed med baggrund i en konkret sag fra Vardekredsen har været med til at efterlyse et lovgivningsinitiativ svarende til det, som jeg her har taget.

Undskyld, at jeg gør disse bemærkninger, men af saglige grunde (*Munterhed*) og af hensyn til landbruget og til de interesser, der rører sig i landbruget, synes jeg at jeg har fundet anledning til at gøre disse bemærkninger, også med baggrund i hr. Ernst Schmidts udtalelser for et øjeblik siden.

Formanden:

Som meddelt ved mødets indledning får vi endnu en storpolitisk debat, inden vi rejser hjem.

(Kort bemærkning).

Nathalie Lind (V):

Jeg har altid været en stor beundrer af ministeren for offentlige arbejders hukommelse, men det kunne måske tænkes, at den ikke helt slog til. Jeg har interesseret mig uhyre meget for min valgkreds, specielt også for en omkørselsvej, men det spørgsmål, som bl.a. min folketingsgruppes tidligere formand, hr. Karlskov Jensen, og jeg rejste, var især spørgsmålet om, at man fra vejmyndighedernes side i tide spurgte ikke alene forskellige miljømyndigheder, skovmyndigheder osv., men også landbrugets organisationer. Jeg husker ikke, om det var den nuværende minister for offentlige arbejder, der gav et tilsagn herom, eller det var en tidligere kollega: jeg ved kun, at resultatet af dette og et

spørgsmål herom, der blev rejst i tinget, har fort til, at man på et tidligere tidspunkt får vurderet jordens bonitet og prøver at finde løsninger, således at man ikke anvender god landbrugsjord til ekspropriation til veje.

Ernst Schmidt (FP):

Som formanden rigtigt sagde, er det jo ingen storpolitisk debat, og jeg skal heller ikke tage tingets tid. Dog vil jeg gerne sige, at de mennesker, som interesserer sig for landbruget og dets forhold med hensyn til markplaner osv., bør læse de spørgsmål og svar, som er optrykt i denne betænkning til L 122, og eventuelt gå ud og tale med landmænd og spørge dem om, hvor glade de ville være for at komme i den situation, hvor man kunne tvinges til at få en trekantet mark for at afgive en firkantet osv. Der er masser af tilfælde, hvor man pludselig vil til at arrondere for landmændene, og jeg kan ikke se andet, end at hvis landmændene frivilligt kan finde ud af det, skal de have lov til det, men de skal ikke tvinges til det.

Og så vil jeg også gerne sige til ministeren, at det var ikke meningen fra min side, at han skulle have nogen ære.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus.

(Lovforslag nr. L 151. Fremsat 29/1 81. Første behandling 18/2 81. Betænkning 13/5 81).